

Український державний університет залізничного транспорту

Затверджено
рішенням вченої ради
економічного факультету
прот. № ____ від ____ 20__ р

Рекомендовано
на засіданні кафедри
економіки та управління виробничим і
комерційним бізнесом
прот. № ____ від _____

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИ І МОДЕЛІ ОБГРУНТУВАННЯ
ЕКОНОМІЧНИХ РІШЕНЬ

I семестр 2020/2021 навчального року

освітній рівень третій (доктор філософії)

галузь знань 05 соціальні та поведінкові науки

спеціальність 051 Економіка

Час та аудиторія проведення занять: згідно розкладу - <http://kart.edu.ua/osvita/portal-rz>

1. Команда викладачів:

Лектор:

Овчиннікова Вікторія Олексіївна (доктор економічних наук, професор),

Контакти: +38 (057) 730-10-97, e-mail: ovchinnikova_vo@kart.edu.ua

Години прийому та консультації:

Розміщення кафедри: Місто Харків, майдан Фейєрбаха, 7, 3 корпус, 5 поверх,
аудиторія 505.

Веб сторінка курсу: <http://kart.edu.ua/>

Додаткові інформаційні матеріали: <http://metod.kart.edu.ua>

МЕТОДИ ТА МОДЕЛІ ОБГРУНТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ РІШЕНЬ

І семестр 2020/2021 курс силабус

Аспіранти
2Еасп

Лекції та практики проводяться відповідно до розкладу занять

<http://kart.edu.ua/osvita/portal-rz>

Аудиторія: 3.505

Команда викладачів:

Лектор: Овчиннікова Вікторія Олексіївна
Контакти: ovchinnikova_vo@kart.edu.ua
Години прийому та консультацій: середа 1 та 4 пари

Науково-технічний і економічний розвиток суспільства обумовили кардинальну трансформацію зовнішнього середовища господарювання, а також призвели до значного зростання кількості і складності вирішуваних виробничо-економічних проблем та, відповідно, рішень, які необхідно приймати. Новітня методологія управління використовує для обґрунтування економічних рішень всю сукупність системного, комплексного, ситуаційного, функціонального, адміністративного і поведінкового підходів і передбачає застосування широкого набору аналітичних методів, моделей, інструментів і технологій, що враховують фактор часу та специфіку середовища бізнесу,

обумовлену різним рівнем розвитку її складових. Це висуває нові нетрадиційні вимоги до якостей управлінців усіх рівнів, націлює на формування особистості з креативним типом мислення, ініціативою, самостійністю і оригінальністю у прийнятті рішень. Вивчення дисципліни «Методи і моделі обґрунтування економічних рішень» дозволить аспіранту сформулювати теоретичні знання щодо системного уявлення про обґрунтування і прийняття економічних рішень та забезпечити набуття практичних навичок щодо використання технологій, методів та моделей їх обґрунтування.

Завдання опанування дисципліни: вивчення системних характеристик процесу прийняття економічних рішень.

Курс має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності аспірантів:

1. Ціннісно-смыслову компетентність (формування у аспірантів знань, умінь і навичок, необхідних для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, крім іншого успішне оволодіння професійними компетенціями, а також застосовувати знання в діяльності економічних систем щодо підготовки економічних рішень, обґрунтування економічних рішень та оцінки їх ефективності).

2. Загальнокультурну компетентність (розуміння культурних, історичних та регіональних особливостей розвитку в світі та в Україні, здатність конструктивно взаємодіяти в полікультурному просторі, володіння національною та світовою культурною спадщиною, культурою міжособистісних відносин, а також дотримання принципів толерантності).

3. Навчально-пізнавальну компетентність (здатність здійснювати аналіз економічної ситуації в країні, а також адекватно застосовувати методи підготовки економічних рішень, технології прийняття економічних рішень, методи і моделі обґрунтування економічних рішень та оцінки їх ефективності, а також регулювання та зниження ступеня ризику).

4. Інформаційну компетентність (окреслювати тему дослідження та визначати відповідну інформаційну потребу (сформулювати проблему, термінологію і ключові слова, визначати види інформаційних матеріалів, необхідні для дослідження, використовувати електронні засоби пошуку потрібних відомостей), визначати різні типи джерел для різних завдань, правильно використовувати цитати).

5. Комунікативну компетентність (здатність до взаємодії (роботи в команді), міжособистісні навички та уміння, здатність працювати в міждисциплінарній команді, здатність спілкуватися з експертами з інших галузей).

6. Компетентність особистісного самовдосконалення (елементи фізичного, духовного й інтелектуального саморозвитку, емоційної саморегуляції та самопідтримки; підтримка постійної жаги до самовдосконалення та самопізнання, шляхом постійного пошуку нетрадиційних підходів до розвитку інструментів обґрунтування економічних рішень).

7. Управлінську компетентність (дослідницькі навички і уміння, здатність до навчання, здатність пристосовуватись до нових ситуацій, здатність породжувати нові ідеї (креативність)).

Чому ви маєте обрати цей курс?

Якщо Вас цікавить вміння системного використання різноманітних технологій та інструментарію обґрунтування різного роду економічних рішень в діяльності будь-яких економічних систем, що господарюють наразі в умовах мінливого, подекуди агресивного,

зовнішнього середовища, та мають гостру необхідність в максимальній реалізації обраних стратегічних орієнтирів розвитку, тоді Вам обов'язково варто пройти цей курс! Від аспірантів очікується: базове розуміння економіки, а також обізнаність в питаннях формування та забезпечення реалізації економічних рішень. Третина змісту курсу присвячена вивченню системної характеристики економічного рішення, а дві третини курсу охоплюють вивчення сучасних методів та моделей їх обґрунтування (прогнозування, складання “дерева рішень”, оцінки ефективності економічних рішень, особливості прийняття рішень в умовах повної та часткової невизначеності, оцінювання ризиків та регулювання і зниження ступеня ризику). Команда викладачів буде готова надати допомогу з деякими з найбільш складних аспектів курсу по електронній пошті, на форумі та особисто - у робочий час.

Організація навчання

Цей курс, який вивчається з вересня по грудень, дає аспірантам глибоке розуміння методів і моделей обґрунтування економічних рішень.

Кількість кредитів ECTS – 5.

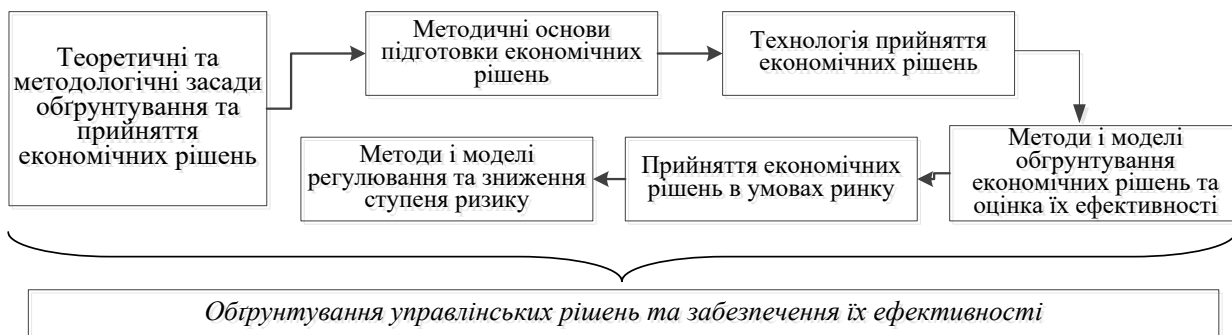
Лекції – 6 годин.

Практики – 30 годин.

Самостійна робота – 114 годин.

Курс супроводжується текстовим матеріалом, презентаціями та груповими завданнями. Аспіранти матимуть можливість застосовувати отримані знання та вирішувати практичні завдання протягом обговорень в аудиторії та розробки індивідуальних завдань.

Теми курсу

Методи і моделі обґрунтування економічних рішень / схема курсу

Поміркий	Лекції	Виконай
	Запрошені лектори	
	Лекції	
	Презентації	
	Обговорення в аудиторії	
	Групові завдання	
	Індивідуальні консультації	
	Залік	

Практичні заняття курсу передбачають розрахунок задач і вирішення проблемних практичних ситуацій та презентацію індивідуальних завдань. Виконання завдання супроводжується зануренням у суміжні дисципліни, що доповнюють теми, та формує у аспіранта інформаційну та комунікативну компетентності.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті Університету (<http://kart.edu.ua>), включаючи навчальний план, лекційні матеріали, презентації, завдання та правила оцінювання курсу)

Додатковий матеріал та посилання на електронні ресурси доступні на сайті Університету у розділі «дистанційне навчання» поряд із питаннями, над якими необхідно поміркувати під час підготовки для обговорення в аудиторії. Необхідна підготовка повинна бути завершена до початку лекційного або практичного заняття.

Лекції та практичні заняття

Список основних лекцій курсу наведений нижче. Пильнуйте за змінами у розкладі.

Тиждень	Кількість годин	Тема лекції	Кількість годин	Тема практичних, семінарських та лабораторних занять
1	2	3	4	5
	1	Теоретичні та методологічні засади обґрунтування та прийняття економічних рішень	2	Особливості формування економічних рішень в залежності від суб'єкту управління.
	1	Методичні основи підготовки економічних рішень	2	Теоретичні та методологічні засади розробки рішень.
	1	Технологія прийняття економічних рішень	2	Дослідження поведінки людини та її ролі в розробці економічних рішень
	1	Методи та моделі обґрунтування економічних рішень та оцінки їх ефективності	2	Методики підготовки та реалізації господарських рішень.
	1	Прийняття економічних рішень в умовах ринку	2	Організаційний механізм підготовки економічних рішень
	1	Методи та моделі регулювання та зниження ступеня ризику	2	Дослідження процесу прийняття економічних рішень.
			2	Фактори, що визначають якість прийняття економічних рішень. Аналіз методів прийняття рішень.
			2	Методи прогнозування економічних рішень.
			2	Використання “дерева рішень” для обґрунтування економічних рішень.
			2	Методи оцінки ефективності економічних рішень.
			2	Критерії прийняття рішень в умовах повної невизначеності.

1	2	3	4	5
			2	Особливості прийняття рішень в умовах часткової невизначеності.
			2	Моделі прийняття господарських рішень.
			2	Дослідження методик оцінки втрат при ухваленні господарського рішення в умовах ризику. Аналіз методів оцінювання ризиків при обґрунтуванні економічних рішень.
			2	Напрями та методи регулювання та зниження ступеня ризику.
Диференційований залік				

Правила оцінювання

При заповненні екзаменаційної відомості та залікової книжки (індивідуального навчального плану) аспіранта, оцінка, виставлена за 100-бальною шкалою, повинна бути переведена до національної шкали (5, 4, 3,) та шкали ECTS (A, B, C, D, E)

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	<u>Відмінно</u> – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	<u>Дуже добре</u> – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B
	<u>Добре</u> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	<u>Задовільно</u> - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	<u>Достатньо</u> – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	<u>Незадовільно</u> – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	<u>Незадовільно</u> - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

Завдання на самостійну роботу:

- Аспірантам пропонується обрати один з 9 варіантів тем для виконання індивідуального завдання у вигляді реферату і електронної презентації впродовж семестру. За вчасне та вірне виконання завдання нараховується 20 балів до поточного модульного контролю. За вчасне та частково вірне виконання – від 10 до 15 балів. За невиконане завдання бали не нараховуються. Необхідний обсяг виконання завдання складає 50% на перший модульний контроль і 100% на другий модульний контроль. Перебіг поточного виконання завдання та питання для обговорення надсилаються на e-mail викладача або перевіряються ним особисто.

- Аспіранти мають прорецензувати одну роботу іншого аспіранта або групи продовж семестру очно та висловити свої критичні зауваження.

Теми індивідуального завдання

1 Наведіть конкретні приклади проблем, що не дозволяють забезпечити процес ухвалення економічних рішень.

2 Обґрунтуйте економічне рішення щодо удосконалення організаційної структури управління основними законами діалектики.

3 Наведіть приклади дії законів, що визначають поведінку людини, та охарактеризуйте їх роль в розробці економічних рішень.

4 Із яких стадій складається організаційний механізм процесу прийняття економічного рішення?

5 В чому полягає сутність економічного рішення як процесу?

6 В чому особливість методології відповідно до теорії прийняття рішень?

7 Яким чином економічні рішення обумовлюються основними законами діалектики?

8 Які закони необхідно враховувати при виробленні економічних рішень?

9 Сутність і умови застосування методики “Управління шляхом постійних перевірок і вказівок”.

Відвідування лекцій:

Бали за цю складову не нараховуються взагалі, якщо аспірант не відвідував більш 50% лекційних занять без поважних причин. За відвідування кожної лекції нараховується 5 балів.

Ступінь залученості:

Мета участі в курсі – залучити вас до дискусії, розширити можливості навчання та дати ще один спосіб перевірити свої погляди щодо використання методів і моделей обґрунтування економічних рішень. Участь буде оцінюватися на основі кількості та вірності ваших відповідей. Питання, хоча й заохочуються, однак не оцінюються в цьому блоці. Ми намагаємося надати всім аспірантам рівні та справедливі можливості для підвищення власною залученості.

Практичні заняття:

Оцінюються за виконання задачі (до 3 балів), ступінь залученості до вирішення ділової ситуації (до 3 балів). Максимальна сума становить 15 балів.

Залік:

Аспірант отримує залік шляхом накопичення балів за відвідування лекцій, виконання практичних завдань й самостійної роботи.

Викладачі:

Овчиннікова Вікторія Олексіївна (<http://kart.edu.ua/kafedra-euvkb-ua/kolectuv-kafedru-euvkb-ua/zubenko-vo-ua>) – лектор з економічного управління підприємством в УкрДУЗТ. Отримала ступінь д.е.н. за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством в УкрДУЗТ у 2018 році.

Напрямки наукової діяльності: стратегічне управління підприємством, економічна діагностика, економічне управління підприємством, економічний аналіз, забезпечення конкурентоспроможності економічних систем, економіка роботизованих технологій, забезпечення ефективності інноваційної діяльності підприємства, управління розвитком залізничного транспорту.

Кодекс академічної доброчесності

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <http://kart.edu.ua/documentu-zvo-ua>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

Інтеграція аспірантів із обмеженими можливостями

Вища освіта є провідним чинником підвищення соціального статусу, досягнення духовної, матеріальної незалежності і соціалізації молоді з обмеженими функціональними можливостями й відображає стан розвитку демократичних процесів і гуманізації суспільства.

Для інтеграції аспірантів із обмеженими можливостями в освітній процес Українського державного університету залізничного транспорту створена система дистанційного навчання на основі сучасних педагогічних, інформаційних, телекомунікаційних технологій.

Доступ до матеріалів дистанційного навчання з цього курсу можна знайти за посиланням: <http://kart.edu.ua/>